

Palóc-Vasvár Írottkö

*Tisztelt Polgármester Úr, Képviselő Úr, Hölgyeim és Uraim,
Kedves Barátaim!*

„A szülővároshoz a viszonyunk az évekkel mind bensőségebb, bonyolultabb lesz. Az ember lassan elfelejt minden érzelmességet, s mint minden bensőséges kapcsolatban, nem erényeit vagy hibáit nézzük annak, aki fontos nekünk, hanem a tényt, hogy van. S ez, ahogy múlnak az évek, mindennél fontosabb. Mintha itt még hatalmak vigyáznának rám, a szülők, az ismerősök, a halottaim a temetőben. A szülővárosba idővel nem emlékeket jár halászni az ember, hanem visszakapni egy pillanatra az ingó, örökké változó életben és világban a biztonság érzését. A szülőváros területenkívüliségének csodája ez. Aki ezt nem tudja, talán felszabadult és kötetlen ember, talán otthon van a világban, de nagyon szegény ember, mert nincs otthon az egyetlen helyen, mely a világon belül oly biztonságosan őrzi életünk alapérzéseit.”

Márai Sándor előző szép szavai jutottak eszembe, amikor a mai nevezetes alkalomra, a Palóc-Vasvár Írottkö avató ünnepségére készültem. Ezért aztán egy kicsit elfogódott is vagyok, mert meghatározó jelentőségű, amikor Ózd város szívében egy új köztéri műalkotás kerül felavatásra. Nagy felelősség ez, de egyben nagy lehetőség is, mert a tárgyak meghatároznak bennünket, formálják gondolatainkat. Ezért nagy jelentőségű a Palóc-Vasvár Írottkö felavatása, mert létrehozása hozzájárulás a régi-új ózdi identitás megerősítéséhez, ugyanis kevés város büszkélkedhet ilyen ősi, becses hagyományokkal.

Engedjenek meg most néhány gondolatot magáról a Palóc-Vasvár Írottköről, Kovács Imre Barna kalligráfus egyedülálló alkotásáról.

A gránittömb déli oldalán az úz nép totemállata, a Tűzmedve látható, körülötte pedig azok a csillagképek helyezkednek el, amik szellemi hagyományunk lényegi részének jelképei. A rovásírásos szöveg megemlékezik az úz nép ősi kegyhelyéről, Úzdról, Palóc-Vasvárról és Ózd város nagy szülöttjéről, Paál Zoltánról, az Arvisura krónika átadójáról és leírójáról, akinek emlékezetére és tiszteletére Ózd Város Önkormányzata a Palóc-Vasvár Írottkövet állíttatta.

A gránittömb keleti oldalának szimbólumrendszere egészen az őskorig nyúlik vissza, amikor a természet és az ember még összhangban élt egymással. A jelképek félreérthetetlenül mutatják Ózd és Palóc-Vasvár kivételes szellemi jelentőségét, ami a Kárpát-medencében elfoglalt helyzetéből adódik. A sárkányok által jelzett terület a Kárpát-medence legősibb szellemi központja, ezért született itt a tanító Paál Zoltán, ezért került itt átadásra az Arvisura és ezért állíttatott a Palóc-Vasvár Írottkö erre a helyre. A rovásírásos szöveg megjeleníti az Ózd városát alkotó, egykor önálló településeket és útmutatást tartalmaz arról, hogy a gránittömb magába foglalva őrzi az Arvisura krónika tanításait, Ózd világi és egyházi vezetői késői olvasóinak szóló üzenetét, tudatva, hogy Palóc-Vasvár ősidők óta

a Hun Törzsszövetség népei, az úzok, később a magyarok szállásterülete és a hun vasművelés egyik Kárpát-medencei központja volt.

A gránittömb nyugati oldalának motívumai a hun-székely-magyar rovás ABC jeleit mutatják. Ősi írásunk és a kövön látható betűformák valójában több mint 10 000 éves múltra tekintenek vissza. A jelek, amik ma, mint betűk szerepelnek, az őskorban egyben hatalmas erejű jelképek voltak és azok ma is mindenki számára, aki érti használatukat és értelmüket. A rovásírásos szöveg Paál Zoltán Arvisura című örökbecsű művéből egy idézet, mely arról a nagy erőről szól, amely évezredekben át megvédte, megőrizte és megtartotta az Arvisurákat, a Hun és a Magyar Törzsszövetség rovásírásos krónikájának átíratait.

A gránittömb északi oldalának fő alakja egy medvemagzat formájában látható „Baba”. Belsejében figyelmeztető írás: „Az a nép, amely megtagadja őseit, elvész”. Ma mind a hagyományok ismeretében, mind számban fogyatkozunk, amit meg kell állítanunk, ha nem akarunk a pusztulás sorsára jutni. Az oldal egyedülálló része a kőkorszak óta most először újra használt ősi számírás. Az őskohó és az úz fokos motívumai a messze földön híres úz fémművességet dicsérik.

87. ábra.

A Palóc-Vasvár Írottkö felszentelése az avató ünnepségen.

A Palóc-Vasvár Írottkö felállítása igazi összefogás eredményeként vált valóra.

Köszönettel tartozunk Ózd város nagy fiának, Paál Zoltánnak, az Arvisura hagyomány átadásáért és leírásáért, dr. Zsiray Miklós nyelvész professzornak, hogy

az I. világháborút követő szibériai hadifogsága alatt Manysiföldön elkészítette az Arvisura krónika átíratát, Szalaváré Tura manysi nemzetiségű szovjet katonának, aki társaival együtt Magyarországra hozta és Paál Zoltánnak átadta azokat, Duzsik Istvánné Paál Éva asszonynak és a Paál Zoltán Emlékbizottság minden tagjának, akik megőrizték és a szerkesztés munkája során átadták Paál Zoltán kézíratait, valamint Püski Sándor úrnak és a kiadás támogatóinak, akiknek segítségével szerkesztésben az Arvisura krónika ma már több kiadásban (1997, 2003, 2005) megjelenhetett.

Köszönetet mondok Benedek Mihály polgármester úrnak és az Ózdi Önkormányzatnak, a Palóc-Vasvár Írottktő Ad-Hoch Bizottság tagjainak, hogy megértették a Palóc-Vasvár Írottktő létrehozásának jelentőségét, befogadták Ózd egyik új, érdekes látvánialójaként és turisztikai látványosságként ezt a köztéri műalkotást, amely természetes formájával, archaikus, szakrális szimbólumrendszerével időtlenséget és békességet sugall, megállásra készteti a szemlélődőt a modern városi élet mindennapi forgatagában.

Köszönettel tartozom a COVENT Tőke Befektető Részvénytársaságnak, hogy felajánlásom alapján ezt a gránittömböt e nemes célra adományozta és dr. Kormos Imre úr, valamint az Ózdi Ipari Park sokirányú támogatásáért és segítségéért.

Köszönettel tartozom a gránittömb megmunkálásáért Hulik László úrnak, a Saxum Kft. munkatársainak és Bártfai Attila úrnak, akinek a keze munkáját dicsérik a gyönyörű vésetek.

Végül külön köszönetet szeretnék mondani Kovács Imre Barna írónak, kaligráfusnak, barátomnak, a Palóc-Vasvár Írottktő művészeti tervezőjének inspiratív munkájáért.

Most pedig hozzátok fordulok, Kedves Fialat Barátaim, akik társaitokkal együtt itt éltek Ózdon. Tudjátok meg és legyetek büszkék rá, hogy szülővárosotok ősbibbnél is ősbibb, ritka becses hagyományokkal rendelkeznek. Kívánom, hogy ismerjétek meg az Arvisura népünkről, Ózdról és Palóc-Vasvárról szóló tanításait, tartsátok meg és adjátok tovább a hagyományokat gyermekeiteknek, unokáitoknak, az egymást követő generációk hosszú sorában. Sok év múlva emlékezzetek majd meg rólunk, akik hittel és bizakodással voltunk együtt ezen az avató ünnepségen. Ha pedig bármikor erőre és egy kis önbizalomra van szükségetek, a mai naptól kezdve a Palóc-Vasvár Írottktő egy érintése megadja ezt Nektek, amíg világ a világ.

Hozzon a Palóc-Vasvár Írottktő áldást Ózd városára és népére!

Bolyky Úr János

Ózd, 2005. június 7.

88. ábra.

A Palóc-Vasvár Írottkő déli (fő) oldala Ózdon, a Városháza előtti téren.

89. ábra.

Keleti oldal.

90. ábra.
Nyugati oldal.

91. ábra.
Északi oldal.
